

7

* Η Σύμβασις γιά τήν αξιοποίησι τής λιγνιτοφόρου περιοχής Πτολεμαΐδος πού υπεγράφη τόν Ιούνιο του 1955 μεταξύ του Δημοσίου καί τής 'Εταιρίας Λιπασμάτων καί κυρώθηκε τόν Αύγουστο του ίδιου έτους μέ τόν Νόμο 3304/55 προέβλεπε ώρισμένες προθεσμίες μέσα στις οποίες θά έπρεπε νά γίνουν ώρισμένες διατυπώσεις, νά συσταθῆ ἡ νέα 'Εταιρία στήν οποία ἡ 'Εταιρία Λιπασμάτων θά μετεβίβαζε τά συμβατικά τής δικαιώματα, νά συνταχθῆ ἡ ὀριστική μελέτη του έργου καί νά υποβληθῆ στό Υπουργεῖο Βιομηχανίας γιά έγκρισιν.

1070

* Όλες αὐτές οἱ προθεσμίες τηρήθηκαν ὅπως προέβλεπε ἡ Σύμβασις καί στίς 23 Μαρτίου 1956 δόθηκε ἡ έγκρισιν του Υπουργείου Βιομηχανίας γιά τήν ὀριστική μελέτη. Σύμφωνα πάλι μέ τήν Σύμβασις τό έργο θά έπρεπε νάναί έτοιμο γιά λειτουργία σέ 36 μήνες δηλαδή τήν 23 Μαρτίου 1959.

* Ἡ 'Εταιρία ὁμῶς μόλις δόθηκε ἡ έγκρισιν του Υπουργείου ἄρχισε τήν έργασίαν τής έκτελέσεως του έργου ἡ οποία καί προχωροῦσε κανονικά ὡστε ὅλες οἱ ἐνδείξεις νά πειθουν ὅτι ἡ ἡμερομηνία ἀποπερατώσεως θά τηρηθῆ.

Ετά μέσα ὅμως του 1958 διαπιστώθηκε ὅτι ὁ προϋπολογισμός του έργου πού ἔνεβαζε τήν ἀξίαν του βάσει τῶν προσφορῶν σέ ₯ 22.500.000 θά ὑπερβαίνονταν κατά ₯ 3.500.000. Ἀπό τό ποσό αὐτό ₯ 2.200.000 ὀφειλόμενα σέ αυξήσεις τιμῶν ὕλεικων καί ἡμερομισθίων στήν Γερμανία θά καλύπτονταν ἀπό τίς Γερμανικές πιστώσεις. Θέμενε ἔτσι ένα ἄνοιγμα ₯ 1.300.000.

* Ὁ ἀνάδοχος πού ἀπό τίν ἐποχή τῶν ἀρχικῶν διαπραγματεύσεων γιά τήν σύνταξι τής συμβάσεως εἶχε δηλώσει κατηγορηματικά πῶς ἡ συμμετοχή του δέν μποροῦσε ὀπωδῆποτε νά ὑπερβῆ τά ₯ 3.000.000 του μετοχικοῦ κεφαλαίου πού εἶχε καταθέσει βρέθηκε στήν ἀνάγκη ν' ἀπευθυνθῆ στήν Κυβέρνησι γιά νά ἐξασφαλίσῃ συμπληρωματική δανειοδότησι ₯ 1.300.000 ἀπαραιτήτων γιά τήν ὀλοκληρωσι τῶν εἰς δραχμάς δαπανῶν.

Οἱ σχετικές ἐνέργειες ἄρχισαν ἀπό τόν Ἰούλιον του 1958 χωρίς νά δοθῆ καμία συνέχειο ἀπό Κυβερνητική πλευρά.

Τόν 'Ιανουάριο όμως του 1959 τὰ πράγματα έφθασαν σέ πολύ όξύ σημείο γιατί ή 'Εταιρία αντιμετωπιζοντας τομειακές δυσκολίες άνυπέβλητες βρέθημε στήν 'νάγκη νά ειδοποιήσασ τήν Κυβέρνηση ότι θά σταματήσ τίσ έργασίες καί θά διαλύσθ τά έργοτάξια της. 'Υπό τήν πίεση τών γερωνότων ό τότε 'Υπουργός της Βιομηχανίας έκανε ό ίδιος διαβήματα στόν ΟΧΟΑ γιά τήν γρήγορη χρηρήγηση τοϋ θανείου. Χρειάζονταν όμως γι' αυτό καί ή έγκριση τοϋ 'Υπουργοϋ Συντονισμοϋ ή όποία καί καθυστέρησε νά δοθῆ.

Στό τέλος Φεβρουαρίου τό θέμα συνεζητήθη στό Κ.Ο.Ε. τό όποιο καί άπεφάσισε νά μή θανειοδοτηθῆ περαιτέρω ή 'Εταιρία αλλά νά τήν έξαγοράσ ή ΔΕΗ καί ή ΕΤΕ πέρνοντας ή μέν πρώτη τά 9/10 καί ή δεύτερη τό 1/10 τών μετοχών της 'Εταιρίας. Τόση δέ ήταν ή έπιθυμία της Κυβερνήσεως νά έφαρμοσθῆ όμεσα ή λύση αύτή πού άρνήθηκε καί στούς παληούς μετόχους έστου καί μιά μικρή πίστωση χρόνου γιά τήν σύγκληση της τακτικής γενικής Συνελεύσεως τοϋ έτους 1959 καί στήν ΔΕΗ έστου μιά εύκαιρία νά έξετάσασ ποιά ήταν εκείνη τήν στιγμή ή κατάσταση της 'Εταιρίας.

Πάνω στήν άλλαγή τών μετοχών καί φυσικά καί τοϋ Συμβουλίου ήταν προφανές καί τ' άνώτατα στελέχη της 'Εταιρίας νά θεωρήσασιν πώς θάπρεπε καί αύ ά άραϋ άποτελοϋσθν πρόσωπα της έμπιστοσύνης της παληός Διοικήσεως νά άποσπρθοϋν.

Τήν άπόφαση αύτή όμως άνέτρεψε παρέμβασεις τοϋ τότε 'Υπουργοϋ τοϋ Συντονισμοϋ ό όποιος έδήλωσε:

- 1/ ότι ήταν έπιθυμία της Κυβερνήσεως νά μείνουν τά άνώτατα στελέχη της 'Εταιρίας στίς θέσεις τους.
- 2/ ότι τό προσωπικό δέν είχε νά φοβηθῆ τίποτα άπολύτως άπό τήν άλλαγή της Διοικήσεως γιατί τίποτα δέν θάλαζε τήν δική του κατάσταση. "Αν γίνονταν καμμιά άλλαγή αύτή θάταν μόνο γιά τό καλό τοϋ προσωπικοϋ.

"Υστερα άπό τήν παρέμβαση αύτή καί άπό τήν παράκληση τοϋ παληοϋ κύριου μετόχου της 'Εταιρίας τοϋ κ. Μποδοσάκη νά μή έγκαταλείψη τήν θέση του τό άνώτατο προσωπικό σ' αύτή τήν κρίσιμη στιγμή καί δημιουργηθοϋν δυσκολίες

στήν καινούργια Διοίκηση άπεφασίσθη νά πραινούν τά άνώτατα στελέχη μετά δήλωσησιν όμως ή όποία έγινε στόν τότε Γενικό Διευθυντή τής ΔΕΗ καθηγητή κ. Πεζόπουλο πός όποια στιγμή τό θεωρούσε άναγκαίο οι παραιτήσεις όλων τών άνωτάτων στελεχών θάταν στην διάθεση του.

Αυτή είναι σύντομα ή ιστορία τής εξαγοράς τής ΔΙΗΠΟΑ άπ' τήν ΔΕΗ καί τήν ΕΤΕ.

Ας δούμε τώρα πώς προχώρησε άπό τότε ή ΔΙΗΠΟΑ καί ποιοί λόγοι τήν έφεραν στό σημερινό σημείο πού βρίσκεται.

Τήν στιγμή τής εξαγοράς -Μάρτιο του 1959- ή 'Εταιρία, παρά τίς ανεξάρτητες άπό τήν θέλησι της καθυστερήσεις, βρισκόταν στην φάσι τής άποκερτώσεως τών έργων πού πράγματι τμηματικά ήταν έτοιμα εις τά μέσα Μαΐου. Διέτρεχε δηλαδή μία εξααιρετικά δύσκολη περίοδο τής μεταδόσεως άπ' τήν κατασκευαστική περίοδο στην λειτουργία. Καί στό σημείο αυτό κάθε άρρυθμία στην Διοίκηση της θάχε όπως είναι φυσικό άποφοροιστικές συνέπειες. Συνεπώς τό πρώτο καί άμεσο πρόβλημα πού αντιμετωπιζόνταν μετά τήν εξαγορά ήταν τό πώς θά είναι ή νέα Διοίκηση τής 'Εταιρίας.

Αποκαλυπτικές στό σημείο αυτό είναι οι συζητήσεις πού έγιναν στό Δ.Σ. τής ΔΕΗ στην συνεβρίασι του τής 13ης Μαρτίου 1959 όταν ο Πρόεδρος καί ο Γενικός Διευθυντής της κατατόπισαν τό Συμβούλιο πάνω στις σχετικές συνηνοήσεις πού είχε μέ τήν Κυβέρνησι.

Από τίς συζητήσεις πού έγιναν σ' αυτό τό Συμβούλιο βγαίνει τό συμπέρασμα πώς ή Κυβέρνησις άνεγνώρισε πώς τό Δ.Σ. τής ΔΙΗΠΟΑ θά πρέπει νά έχη, ένα μέλος του ως εκπρόσωπο τής ΕΤΕ-μετόχου κατά 10%-τήν θέσι αυτή κράτησε τελικά ο ίδιος ο Διοικητής τής ΕΤΕ κ. Δ. Χέλμης πού έξελέγη καί Πρόεδρος του Δ.Σ., ένα μέλος ως εκπρόσωπο τής ΕΚΤΕ μέσω τής όποιάς ή 'Εταιρία είχε πάρει τό δάνειο άπ' τόν ΟΧΟΑ καί ή όποία είχε ή ίδια έγγραφεϊ αυτό τό δάνειο (ή θέσι αυτή προτάθηκε στόν Διοικητή τής ΕΚΤΕ κ. Κ. Άρλιώτη ο όποιος δέν τήν δέχθηκε) ένα μέλος ως εκπρόσωπο του ΟΧΟΑ λόγω του ένδιαφέοντος γιά τό δάνειο του (τήν θέσι αυτή πήρε ο Γεν. Διευθυντής του ΟΧΟΑ κ. Σ. Δοβέρδος) καί τά λοιπά μέλη νά εκπροσωποϋν τήν ΔΕΗ. Σ' αυτό τό γενικό

σχήμα έναντι η Κυβέρνησις δέχθηκε να όρίση η ΔΕΗ η ίδια ως μέλη του Συμβουλίου της ΑΙΠΤΟΑ τόν Πρόεδρο καί τόν Γενικό Διευθυντή της καθώς καί τόν Διευθυντή του Αιγνιτωρχείου 'Αλιβερίου, απέφασισε όμως τ' άλλα 4 μέλη να τά όρίση αυτή για λογαριασμό της ΔΕΗ (φυσικά οί λόγοι είν'αι εύνόητοι) με τήν ύπόσχεσι όμως πως αν εν συνεχείη αποδεικνύονταν πως δεν απέδιδαν θα είχε η ΔΕΗ τό δικαίωμα να τ' αλλόζη.

Έτσι λοιπόν η Κυβέρνησις για λογαριασμό της ΔΕΗ διώρισε στο Συμβούλιο της ΑΙΠΤΟΑ.

- 1) Τόν Καθηγητή του Ε.Μ.Π. καί Α. Τρυπάνη, Έπιμελητής του όποιου είν'αι γιός του τότε Υπουργού Συντονισμού κ. Βρωτοπακαδάκη.
 - 2) Τόν κ. Α. Πολίτη μηχανολόγο-ηλεκτρολόγο τέως Γενικό Διευθυντή του ομοταξίου Ηεραϊώς, τέως Σύμβουλο του Υπουργείου Συντονισμού, τέως Γενικό Διευθυντή της 'Ελληνο-Αμερικανικής 'Εταιρίας Γενικών Προϊόντων Αιγνίτου, της 'Ελληνικής Ηλεκτρικής 'Εταιρίας, από τήν όποία τίν στιγμή του διορισμού του στο Συμβούλιο της ΑΙΠΤΟΑ είχε φύγει λόγω της εξαγοράς της από τήν ΔΕΗ, καί ηση αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή της Κρατικής Υπηρεσίας 'Ελέγχου κατασκευής του εργοστασίου έκτατούχων Αιπασμάτων.
 - 3) Τόν άγνωστό Αθηναίο καί "SPRINGS MAN" κ. Χ. Καρόλου ο όποιος όμως πλην της συμμετοχής του σε πολλά Συμβούλια 'Εταιριών έχει καί ιδιωτικό Γραφείο Αντιπροσωπειών καί έτσι θα μπορούσε σε κάποια στιγμή να βρεθῆ σε λεπτή θέσι στην ΑΙΠΤΟΑ καί ο όποιος έπεδίωξε καί τήν θέσι του Διευθόντος Συμβούλου, καί τέλος κάποιον χημικό κ. Γ. Σουμάκη, χωρίς συγκεκριμένη δουλειά τήν στιγμή του διορισμού του, άγνωστο στον πολύ τεχνικό κόσμο, άσχολούμενο κατά κύριο λόγο με έφευρέσεις καί τό σπουδαιότερο άνηγίο της συζύγου του Κου Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως η όποία φαίνεται ότι τουχει καί ιδιαίτερη άδυναμία ώστε μάλιστα να λέγεται πως τό Μάρτιο του 1961 κατάφερε να τόν στείλη με Κρατική άποστολή στην Αμερική για να πιασάρη με ά εφεύρεσι του.
- Μ' αυτός τους κηλούς οίκονους λοιπόν άρχιζε τίς εργασίες του τό νέο

Δ.Σ. τής ΛΙΠΤΟΑ στην πιά κρίσιμη έποχή τής ζωής τής 'Εταιρίας.

Από τήν δευτέρα κιόλας συνεδρίασι του Δ.Σ. φαίνεται πώς δέν θά μπ-
ροϋθε νά προχωρήση ή δουλειά. Ε'αυτή τήν συνεδρίασι οι κ.κ. Πρόεδρος
καί Γενικός Διευθυντής τής ΔΕΗ έχοντας ούσιαστικά τήν εϋθύνη γιά τήν
λειτουργία τής ΛΙΠΤΟΑ ζήτησαν νά τούς βοηϋουν είδικές έξουσιοδοτήσεις
ώστε νά παίζουn συλλογικά τόν ρόλο του έντεταλμένου Συμβούλου. Μέσα στον
θόρυβο που δημιούργησε στό Συμβούλιο ο κ. Συκώκης οι δύο προτείνοντες
γιά λόγους φιλοτιμίας απέσυραν τήν πρότασιν τους. Τό πόσο όμως ή άρχική
αυτή πρότασι ήταν άπαραίτητη αποδείχθηκε όταν μετά Ι¹/2 χρόνο άναγκά-
στηκε ο 'Υπουργός του Συντονισμού πείά νά δώση έντολή στό Συμβούλιο νά
έκλέξη τόν Γενικό Διευθυντή τής ΔΕΗ έντεταλμένο Σύμβουλο τής ΛΙΠΤΟΑ. Καί
στην έκλογή αυτή καί πάλι ο κ. Συκώκης αντίτάχθηκε, τήν δέχθηκε δέ μόνο
όταν έλέχθη ότι γίνεται Κυβερνητική έντολη.

Μιά από τίς κρϋτες ένώψεις του νέου Δ.Σ. τής 'Εταιρίας, ήταν μις
καί ή εξαγορά τής 'Εταιρίας είχε γίνει όπως είπα καί πάρα πάνω πολύ βια-
στικά, χωρίς νά δώση στους νέους μετόχους τής 'Εταιρίας τήν εύκαιρία νά
μελετήσουν τήν κατάσταση της, νά όρίση μιά 'Επιτροπή που νά έρευνήση
τά πάντα καί νά υποβάλη σχετική έκθεσι στό Δ.Σ. Η 'Επιτροπή αυτή έτέθη
άπό τήν Προεδρεία του Πρωτανως του Ε.Μ. Πολυτεχνείου καί άπετελέσθη άπό
6 τεχνικούς καί 2 δοκιμους λαγιστάς.

Υστερα άπό έξονυχιστικό έλεγχο του κράτους Ι8 μήνες ή 'Επιτροπή υπέ-
βαλε τήν έκθεσι της. Η έκθεσι περιέχει πολλές παρατηρήσεις καί σκέψεις καί
υποδείξεις τής 'Επιτροπής, ^{ως} θά τός έσωσ λανθασμένες, τελειών ει όμως μ'αυτή
τήν παράγραφο.

* Έν τέλει τής έκθέσεός της ή 'Επιτροπή θεωρεί ύποχρέωσέν της νά εξα-
ρη τήν συμβολήν καί τήν όλην δρῶσιν των Μηχανικών καί λοιπών Τεχνι-
κῶν τής ΛΙΠΤΟΑ διά τήν έν μέσο πλειστον όσων πάσης φύσεως δυσχερειών
καί δυσμενῶν συνθηκῶν έντεχνον γενικῶς καί έμπρόθεσον έκτέλεσιν
του όλου έργου ήτις άποτελεϊ επίτευγμα καί τίτλον τιμῆς δι'αυτούς.

Αθήναι τῆ 26η Μαΐου 1961

Τὴν παράγραφο αὐτὴ οἱ Τεχνικοί τῆς Ἑταιρίας δὲν θέλησαν ποτὲ νὰ τὴν δοῦν σὺν ἑνῶ προσωπικῷ εὐσημο. Τὴν θεώρησαν πάντα σὺν μιᾷ ἀπόδειξι τῶν δυνατοτήτων ποὺ ἔχουν οἱ Ἕλληνες τεχνικοί ὅταν τοὺς δίδονται, τὰ μέσα καὶ οἱ δυνατότητες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ σημερινὴ τῆς ὑπόμνησι δὲν γίνεται γι' ἄλλο λόγο παρὰ γιὰ νὰ τεθῆ ἕνα ἐρώτημα στοὺς Διοικοῦντας τὴν ΔΙΠΡΟΑ.

"Γιατί τὸ ἔργο ἐκεῖνο, ποὺ ἦταν καὶ τὸ πρῶτο καὶ γινέταν χωρὶς καμμιά πείρα ἐκ μέρους τῶν Τεχνικῶν τῆς Ἑταιρίας τελείωσε σωστὰ καὶ ἔγκαιρα καὶ ἡ σημερινὴ ἐπέκτασι ποὺ εἶναι ἀπλοῦστερη καὶ εὐκολώτερη θὰ καθυστερήσῃ τουλάχιστον ἕνα χρόνο;" Οἱ ἀκτελεσταὶ εἶναι οἱ ἴδιοι καὶ ὅπως εἶπα καὶ πᾶρα πάνω καὶ πλεονεκτήματα. Ἡ Διοίκησις ὅμως δὲν εἶν' ἡ ἴδια. Πῶπως λοιπὸν αὐτὴ φταίει; Αὐτὸ θὰ πᾶξομε νὰ δοῦμε στὰ πᾶρα κάτω.

"Ὅπως ἀναφέρεται καὶ πᾶρα πάνω ἀπὸ τὴς πρῶτες συνεδριάσεις τοῦ νέου Δ.Σ. φάνηκε ἡ μεγάλη ἄδυναμία ὅτι δηλαδὴ τὸ Συμβούλιο δὲν θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἕνα ταχὺ καὶ εὐκίνητο σῶμα ποὺ νὰ ἐξουσιοδοτεῖ μέλη του ἢ ἔστω καὶ Ἐπιτροπὲς ἀπὸ μέλη του νὰ προετοιμάζουν τὴν δουλειὰ καὶ αὐτὸ νὰ πέρνῃ τὴς ἀποφάσεις καὶ νὰ δίνῃ τὴς κατευθύνσεις τὴς κεντρικῆς γραμμῆς.

"Ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ὁ ἄνηθιός τῆς Κας Ἀντιπροέδρου" προσέδρασε νὰ δημιουργήσῃ μεσ' τὸ Συμβούλιο ὁμάδα "ἐντιδεηκῆ". Τὴς πρῶτες του προσπάθειες τὴς ἔστρεψε στοὺς Συμβούλους κ.κ. Πολίτη καὶ Λοβέρδα καὶ στὰ ἐνῶτερα στελέχη τῆς Ἱηρησίας. Φαίνεται ὅμως πως ἡ προσπάθεια θὰ ἀπέτυχε γιατί ὅλοι διαπίστωσαν πὺς ἔβλεπαν ἀκατανόητη ἡ δημιουργία μιᾶς ἐντιπολιτευσεως σ' αὐτοὺς ποὺ ἀντιπροσώπευαν τὸν νοικοκυρὴ τῆς Ἑταιρίας δηλαδὴ στοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ΔΕΗ.

Τὴν κατάστασι τῆς ἄδυναμίας νὰ προχωρήσῃ ἡ δουλειὰ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν εἶδαν σύντομα οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ΔΕΗ καὶ φαίνεται πὺς ζήτησαν ἀπ' τὴν Κυβέρνησι τὴν ὀντικατάστασι τοῦ ἄνηθιου τῆς Κας Ἀντιπροέδρου". Τὸν Φεβρουάριου τοῦ 1960 ὁ ἴδιος ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔκανε λόγο γι' αὐτὸ τὸ πρῶγμα λέγοντας "οἱ κύριοι τῆς ΔΕΗ ζητῶν τὴν ἀπομάκρυνσι ἀρισμένου μέλους τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας σας. Καταλαβαίνετε ὅμως ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ἀρμόδια εἶναι ν' ἀποφασίσῃ ἡ Κυβέρνησις, αὐτὴ μπορεῖ νὰ κρίνῃ καὶ αὐτὴ ἀποφασίζει".

φαίνεται πως αυτή ήταν η έρμηνεία που έπρεπε να δοθεί στην άποψη της Κυβερνήσεως που κρίν' ένα σχεδόν χρόνο μεταβιβάζονταν στο Δ.Σ. της ΔΕΗ ότι αν τα πρόσωπα που θα όριζε η Κυβέρνηση για λογαριασμό της ΔΕΗ αυτή δεν τάκρινε κατάλληλα θα μπορούσαν ν' αντικατασταθούν. "Η λοιπόν απάντηση ο κ. Αντιπρόεδρος της Κυβερνήσεως έλλαξε άποφάσεις η άλλοις έρμήνευε τά λεχθέντα από τον Πρόεδρο της Κυβερνήσεως η ακλουστερα δεν έπρεπε ο "άνηγιδος" να χέση την άποψημίσου του Συμβούλου της ΑΙΠΤΟΑ. Ποιό από τά τρία; " Η άποψη αυτή του κυρίου Αντιπροέδρου της Κυβερνήσεως δεν θάταν άσφαλώς άγνωστη και στον ίδιο τον ενδιαφερόμενο γιατί άπ' την στιγμή εκείνη θεύρησε πως μπορούσε να παίξη στο Συμβούλιο τον ρόλο ενός τρόπου τινά Κυβερνητικόν "Συμπρόκου-άνευθύνον βέβαια-που θα μπορούσε να έπικοινωνή άπ' εύθείας με τους Υπουργούς και την Κυβέρνηση, να σταματά όλες τίς άποφάσεις του Συμβουλίου και να ξαναεισάγη για άτέλειωτες συζητήσεις θέματα πουχαν κατά πλειοψηφία ληθή και πάνω στα όποια είχαν παρθεϊ άποφάσεις.

"Εταν και φανερό πως καταστρεπτικόν άποτελέσματα μπορούσε ναχη αυτή η τακτική κι' αυτό άνυσηχοόσε πάρα πολύ τους δύο" κύριους υπεύθυνους για την πορεία της "Εταιρίας δηλαδή τον Πρόεδρο και τον Γενικό Διευθυντή της ΔΕΗ που προσπαθοόσαν ναβρουν τρόπο να ξεφυγγέ το Συμβούλιο της ΑΙΠΤΟΑ από αυτή την επικίνδυνη κατάσταση.

Σ' αυτό τό σημείο κρέκει να τονισθώ ιδιαίτερα πως η έπιθυμία του Προέδρου της "Εταιρίας - του Διοικητοϋ της ΕΤΕ - προφανώς να μη έρθη σε σύγκρουσι με τον Αντιπρόεδρο της Κυβερνήσεως πούχε δείξει τίς διαθέσεις του όσον άφορά την όρση του "άνηγιού" δυσκόλευε άκόμα περισσότερο τά πράγματα.

Περνόντας κανείς τους άτέλειωτους τόμους που άποτελοϋν τά Πρακτικόν των Συνεδριάσεων του Δ.Σ. της ΑΙΠΤΟΑ (κάθε συνεδρίασι βγάξει ένα Πρακτικόν περίπου 50 σελίδες) διαπιστώνει πως άτέλειωτες συζητήσεις γίνονταν για τά πιο όσημαντα πράγματα και πως λίγες άποφάσεις πέρνονταν, κι' άκόμα περισσότερο πως έλάχιστες άπ' τίς άποφάσεις αυτές γίνονταν έκτελεστές γιατί στίς έπόμενες συνεδριάσεις του Συμβουλίου, οι άποφάσεις πούχαν παρθεϊ ξαναγύριζαν

καί ξανασυζητήσαν καί οὕτω καθ' ἐξῆς.

Τό σύστημα αὐτό εἶχε σάν ἀντικειμενικό σκοπό νά φερίῃ τόν Γενικό Διευθυντή καί τήν Ὑπηρεσία γενικά καί νά παρουσιάσῃ ὅτι οἱ ἀντίστοιχες εἰσηγήσεις ἦταν λανθασμένες. Δέν πέτυχε ὁμως γιατί σ' ὅλες σχεδόν τίς περιπτώσεις κατέληξε ὕστερα ἀπό σημαντικές καί ἄχρηστες καθυστερήσεις νά γίνουν δεκτές ἀπό τήν πλειοψηφία τοῦ Συμβουλίου οἱ εἰσηγήσεις τῆς Ὑπηρεσίας. Στήν διαδρομή ὁμως αὐτή τῶν γωνύτων συνέβησαν μερικές φορές καί περιστατικά πού θά μπορούσαν νά βάλουν σέ σκέψεις τούς "Πονηρούς" ἰδού δύο χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

Τόν Σεπτέμβριο τοῦ 1960 ἔγινε ἕνας διαγωνισμός γιά τήν ἄσφάλισι τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἑταιρίας. Ἡ Ἑταιρία βέβαια δέν διέθετε κανένα "εἰδικό" γιά τό θέμα τῶν ἄσφαλειῶν πού ὡς γνωστό εἶναι πολύπλοκο καί λεπτό, εἰσηγήθηκε ὁμως τήν ἀπλούστερη λύσι νά ἀνατεθῇ δηλαδή ἡ ἄσφάλισι στόν μειοδότη πού κατ' ἀσφάλισι ἦταν καί ὁ μεγαλύτερος ἄσφαλιστικός Ὄργανισμός τῆς Χώρας.

Ὁ ἄσφαλιστικός οἰκοδόμος ἔνα ἄλλο ἄσφαλιστικό Γραφεῖο καί προσπάθησε μέ κάθε τρόπο νά τό ἐπιβάλλῃ δημιουργώντας μιά φροσάρια καί μιά καθυστέρησι στήν λύσι τοῦ θέματος πού στοίχιζε ἀρκετὰ λεπτά στήν Ἑταιρία. Τό περίεργο κατ' ἀσφάλισι τῆς περιπέτειος εἶναι οἱ ἄριστες πληροφορίες ὅλων τῶν σκέψεων καί ἐνεργειῶν τῆς Ὑπηρεσίας οἱ ὁποῖες βέβαια ἀνακοινούνταν στό Δ.Σ. καί τίς ὁποῖες εἶχε πάντοτε ὁ Προστατευόμενος τοῦ ἄσφαλιστικοῦ.

Καί μιά δεύτερη περίπτωση. Ἡ Ἑταιρία εἶχε ἀναθέσει τήν μελέτη τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ Ὄρυχειοῦ τῆς σ' ἕνα Γερμανικό Τεχνικό Γραφεῖο. Τό Γραφεῖο αὐτό ὑπέβαλε τήν προμελέτη του μέ βάσι τίς Γερμανικές μεθόδους ἐκμεταλλεύσεως πού καί ἤδη ἐφαρμόζονται στό ὑφιστάμενο Ὄρυχειο. Ἡ μελέτη αὐτή ἐγκρίθηκε ἀπ' τό Δ.Σ. καί βάσει αὐτῆς ἄρχισαν οἱ διαγωνισμοί γιά τήν προμήθεια τοῦ ἐξοπλισμοῦ. Ὁ πρῶτος διαγωνισμός περιελάμβανε τόν βαρῦ ἐξοπλισμό ἐκκαψῆς καί ἀποθέσεως. Ἐγινε ὁ διαγωνισμός καί κατ' ἀσφάλισι τοῦ θέματος τῆς ἐπιλογῆς τοῦ προμηθευτοῦ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀπό φόβο νά ἀναλάβῃ τήν εὐθύνη παρά τήν εἰσηγήσει τῆς Ὑπηρεσίας - ἡ ὁποία καί σέ τελική ἀνάλυσι ἔγινε δεκτή.

πρότεινε στο Συμβούλιο να άνατεθῆ ἡ σύνταξις μιᾶς γνωματεύσεως κι ἀπό ἓνα "εἰδικό" καί σάν τέτοιος ἐξελέγη ὁ ἀδελφός τοῦ "ἀνηπιού" κ. Μ. Συκῆκης ἄξιόλογος μηχανολόγος - ἤλεκτρολόγος μέ πολλήν πείραν μηχανολογικῶν κατασκευῶν στό ἐνεργητικό του. Ὁ κ. Μ. Συκῆκης ἀντί νά περιορισθῆ αὐστηρά στήν σύνταξι τῆς γνωματεύσεως πού τοῦ ζητήθηκε θεώρησε σωστό νά στείλῃ ἓνα στέλεχος ἀξιότατο τῆς Ἑπιχειρήσεως ἐλέγχου Κατασκευῆς τοῦ Ἐργοστασίου Ἀλιτωῦνων Λιπασμάτων τό ὁποῖο ὅμως ποτέ στήν ζωῆ του δέν εἶδε οὔτε ἐργάστηκε σέ ὑπαίθρι ἢ ἄλλου εἴδους λιγνιτωρυχεῖο νά ἐπισκεφθῆ τό Ὀρυχεῖο τῆς Κουλομπάρας στήν Γεωργικολαυζία.

Μέ βραί ὡς τήν ἐπίσκεψι αὐτή ἔρριξε τήν ἰδέα μήπως θά μπορούσαν νά χρησιμοποιηθοῦν ἀντί βαρειά μηχανήματα ἐκκαρῆς καί ἀποθέσεως SCRAPERS. Τήν ἀποψι αὐτή τήν υἱοθέτησε καί ὁ "ἀνηπιός" πού προχώρησε κι ἓνα βῆμα περισσότερο προτείνοντας ν' ἀνατεθῆ ἡ μετακίνησις τοῦ ὑπερκειμένου σέ ἐργολάβους.

Ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ὀρθότητα ἢ ὄχι τῆς σκέψεως καί τό δυνατόν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τό περίεργο εἶναι πῶς ἐνώ οἱ συζητήσεις αὐτές γίνονταν ἀπόλυτα ἐμπιστευτικά στόν στενὸ κύκλο τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἑταιρίας - τό ὁποῖο καί τελικῶς τίς ἀκέρριξε μισητοῦντος τοῦ "ἀνηπιού"-παρουσιάστηκαν εἰς μέν τήν ὑπηρεσίαν οἱ ἀντιπρόσωποι ἑνὸς μεγάλου σπιτιοῦ κατασκευῆς SCRAPERS εἰς δέ τόν ἐντεταλμένο Σύμβουλο οἱ ἀντιπρόσωποι ἑνὸς ἀπό τοὺς μεγαλύτερους ἐργοληπτικούς Οἴκους τῆς χώρας γιά νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίας των. Ποῖός ἄραγε νά τοὺς εἶχε εἰδοποιήσει καί γιατί;

"Ὅλα τά μέλη καθ' ἓνα χωριστά ἔβλεπαν τήν ἀδυναμία τοῦ Συμβουλίου νά λειτουργήσῃ σάν οἴμα μέ βέβαια κανεῖς δέν μπορούσε νά διορθώσῃ τίποτα μιᾶς κι ἦταν γνωστός οἱ ἀπόψεις τῆς Κυβερνήσεως ἢ τουλάχιστον τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς γιά τό θέμα τοῦ "Συμβουλίου τῆς ΔΙΠΤΟΛ".

Χαρακτηριστικῆς εἶναι δύο ἀκόμα περιπτώσεις ἀποτελέσματος ἐνεργειῶν ἠρισμένων ὑπευθύνων παραγόντων πού προσπάθησαν νά ἐπιλύσουν τό θέμα: "τί θά γίνῃ μέ τό Συμβούλιο τῆς ΔΙΠΤΟΛ". ἡ μία ἦταν μέ τόν τέως Πρόεδρο καί τόν τέως Γενικό Διευθυντή τῆς ΔΕΗ. Εἶχαν ξαναθῆ τόν κ. Ἀντιπρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως πάνω στό γνωστό θέμα ἡ ἀπάντησί του ἦταν Ἐχετε δίκιο, ἀλλά τί θέλετε

νά κάνω. Κάτι πρέπει νά κάνω κι' αὐτός (εὐνοώντας τόν "ἀνηψιό") βρέστε του μιάν ἄλλη δουλειά νά τόν ὀντικαταστήσω!

Ἡ ἄλλη περίπτωσης ἦταν μετά τήν ἀνάληψι τῶν καθηκόντων της ἀπ' τήν νέα Διοίκηση τῆς ΔΕΗ, ἡ ὁποία φαίνεται κι' αὐτή ἐξήγησε τήν ἀπομάκρυνσι τοῦ "ἀνηψιοῦ". Σέ μιᾷ Συνεδρίσει τοῦ Δ.Σ. τῆς ΑΙΠΠΟΑ ὁ πάντα καλᾶ πληροσηρημένος "ἀνηψιός" ἐδήλωσε "πληροσηροῦμαι ὅτι ἄριστοι ἀπό τοὺς ἐκπροσησώπους τῆς ΔΕΗ ζήτησαν ἀπ' τήν Κυβέρνησι τήν ἀπομάκρυνσί μου, αὐτά τὰ πράγματα θά ἔπρεπε νά ἔχουν τὸ θάρρος νά τὰ παῦνε ἐδῶ στό Συμβούλιο κι' ὄχι νά τὰ λένε στό οὖς τῶν Ὑπουργῶν. Αὐτή ἡ δήλωσι μου ζητῶ νά γραφῆ στό Πρακτικό".

Ὡς οὖς φαίνεται αὐτό; Δέν εἶναι "καλλικαρῆσια" δήλωσε κάποιον πού ξέρει ὅτι ἔχει "μάκρυμα στόν Κορόνη";

Ἡ κατάσταση πού ἦταν ἤδη θύσκολη ἀπ' τήν ἀρχή τῆς λειτουργίας τοῦ νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔγινε ἀκόμα θύσκολότερη ἀπό τήν 1η Ἰουνίου τοῦτου τοῦ ἔτους ὅταν στό Συμβούλιο ὁ "ἀνηψιός" κατηγόρησε τὰ δύο κύρια στελέχη τῆς Ἑταιρίας γιά "ἀπιστία".

Βέβαια τοῦ ὑπεβλήθη μήνυσις καί τὰ ἀρμόδια δικαστήρια θάχουν τήν τελευταία λέξι. Μά ἐν τῷ μεταξύ ἡ Ἑταιρία ἔχει οὖσιαστικά σταματήσει τήν ζωή της.

Οἱ κέντηνοι αὐτῆς τῆς καταστάσεως ἐπεσημάνθησαν ἀπό τήν Ὑπηρεσία τόσο στό Ἐχέδιο τῆς ἐκθέσεως τοῦ Δ.Σ. πρὸς τήν Ἐνική Συνέλευσι τῶν Μετόχων, πού ἔτοιμασε ἡ Ὑπηρεσία τὸ ὑπέβαλε στό Συμβούλιο πρὸς ἔγκρισι ὅσο σέ σειρά ἀπό ἐπιστολὰς καί προφορικά διαβήματα καί δηλώσεσι στό Συμβούλιον καί στόν Πρόεδρο καί τόν Ἀντιπρόεδρο πού ἐκαναν τὰ ὑπεύθυνα στελέχη τῆς Ἑταιρίας τοῦ Δ.Σ. Μέχρι τώρα δέν ἐλήφθη κινένα μέτρο. Ἀπ' ἐναντίας φαίνεται πῶς τὸ θέμα ἀνιμετωπιζεται μὲ μεγάλη ἀπείθεια. Κι' ὅμως τόν Νοέμβριο ἡ ΔΕΗ βάζει σέ λειτουργία τήν δεύτερη μονάδα τοῦ ἀτμοηλεκτρικοῦ σταθμοῦ Πτολεμαΐδος. Ποιός θά τήν τροφοδοτήσει; Καί μᾶλλον καλλίτερα ποιός θάχη τήν εὐθύνη γιατί ἡ μονάδα αὐτή δέν θά τροφοδοτηθῆ;

Κάποτε - ἄγνωστο πότε - κάποτε ὅμως θά μῆ σέ λειτουργία καί τὸ Ἐργοστάσιο Ἀζυτουῶχων Λιπασμάτων. Ποιός θά τὸ τροφοδοτησῆ κι' αὐτό; Ἡ μήπως ὁ "ἀνηψιός" ἐπίδωκε /ὄλο αὐτὰ τὰ χρόνια νά καθυστερήσῃ ἡ ΑΙΠΠΟΑ τήν συλλήψεσι

της επέκτασως της γιά νά καλυφθῆ ὁ ἀδελφός του πού εἶναι γενικός Δ/τής
 τῆς Ἱατρειῆς Ἐλέγχου Κατασκευῆς Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀζωτούχων Λιπασμά-
 των γιά τήν καθυστέρησι τῶν 18-24 μηνῶν πού θάχη τό ἐργοστάσιο αὐτό μέ τήν
 δικαιολογία ὅτι κ'ἡ ΑΙΠΤΟΑ δέν θάταν ἔτοιμη νά μᾶς δώσῃ λιγνίτη.

Οἱ μέρες καί τά πράγματα εἶναι πονηρά κι ὅλα πρέπει νά τά σκέπτεται κανε
 Πάντως ἕνα πρῶγμα εἶναι βέβαιο πώς τά σπασμένα θά τά πληρώσῃ ὁ Ἑλληνικός
 Λόγος καλῶς ὅμως εἶναι γι' αὐτό νά ξέρῃ καί μερικά πράγματα γιά τήν ἱστορία
 τῶν ἄνησιῶν*.

12/10/63

Μετ. Β. Παπαδόπουλος

Συν. Διευτ. ΕΠΠ/ΑΠ.

